

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyen számú Ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

— Hivatalos hirdetések 6 hasábes petit sorja 30 fillér. —

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A kormányválság.

Koronatanács.

Bécs, márcz. 17. A *Neue Freie Presse* jelenti: Teljesen megbízható forrásból arról értesülünk, hogy *Tisza István* grófnak Bécsből való elutazása előtt tegnap délután a Hofburgban koronatanács volt, amelyen a király elnökölt és amelyen a következők vettek részt: *Goluchowski* gróf külügyminiszter, *Pittreich* hadügyminiszter, *Gautsch* báui osztrák miniszterelnök, *Tisza István* gróf magyar miniszterelnök és *Khuen-Héderváry* Károly gróf, ő felsége személye körüli miniszter. Hír szerint e koronatanács eredményének tekinthető a királynak az az elhatározása, hogy már vasárnap leutazik Budapestre, hogy a magyar fővárosban kísérelje meg a válság megoldását. Határozottan állítják, hogy a tegnapi koronatanácsban sem történtek oly dolgok, melyek a helyzetet megoldanák. A koronatanács nem is jutott abba a helyzetbe, hogy a válság megoldását előmozdító határozatot hozhatott volna. A tegnapi koronatanács egyáltalán csak tájékoztató, nem pedig döntő volt. A király tájékoztatást akart nyerni az ő szemében döntő tényezők

felfogásáról. Hallani akart, nem pedig határozni. A koronatanácsban *Goluchowski* gróf külügyminiszter előterjesztést tett az ő kereskedelempolitikai álláspontjáról, *Pittreich* hadügyminiszter pedig a hadügyi kormányzat felfogását és nézeteit világitotta meg katonai kérdésekben.

A helyzet megítélése.

A szabadelvű pártban.

Budapest, márcz. 17. A szabadelvű pártkörben tegnap este igen sokan gyűltek össze, hogy *Tisza István* gróf bécsi kihallgatásának eredményéről valamit megtudjanak. *Tisza* azonban megérkezése után nem jelent meg a klubban, hanem a pályaudvarról egyenesen lakására hajtott.

A kormánypártban feltűnést kelt, hogy *Tisza István* grótot tegnap két ízben is fogadta a király. A szabadelvű párt felfogása szerint a két audiencia között történnie kellett valaminek, ami hatással lehet a válságra. Nagy fontosságot tulajdonítanak tehát a kettős kihallgatásnak, mert azt következtetik belőle, hogy a miniszterelnök előterjesztései alapján mihamarabb fordulat várható a válság dolgában.

Az ellenzéken.

Budapest, márcz. 17. Ellenzéki körökben meglepedést kelt a királynak az az elhatározása, hogy vasárnap Buda-

pestre jön. Általános az a vélemény, hogy a királynak a fővárosban való tartózkodásával megszűnik az ok arra, hogy a képviselőházat még április negyedike előtt összehívják. Ellenzéki körökben remélik, hogy *Andrássy Gyula* grótot legközelebbi kihallgatása alkalmával, ha a kormányalakításra nem is kap végleges megbízást, a király megbizsa oly kormányprogram alakításával, amelynek alapján az ellenzékkel tárgyalásokba bocsátkozhatik. A függetlenségi párt véleménye szerint *Andrássy Gyula* grótot vasárnap, vagy legkésőbb hétfőn fogadja a király. Ezzel hozzák összefüggésbe azt a körülményt is, hogy *Kossuth* Ferencz szombatra meghívta lakására azokat az ellenzéki politikusokat, akiket a király legutóbb kihallgatáson fogadott.

A király budapesti utja.

Budapest, márcz. 17. Félhivatalos jelentés szerint a király vasárnap este fél nyolc órakor érkezik Budapestre, még pedig ezuttal hosszabb tartózkodásra. Képviselői körökben elterjedt hírek szerint a király előbb *Tisza István* gróf miniszterelnököt és azután *Andrássy Gyula* grótot fogadja kihallgatáson. Vajjon *Andrássy* után kiket fog még fogadni a király, azt még nem tudni.

Ellenzéki körökben remélik, hogy most *Andrássy Gyula* gróf megbízást fog

"A TENGERPART" TÁRCZÁJA.

Az elhalasztott párбай.

Irta: A. Villetard.

Pontivy-ben történt, amelyet akkor még Napoleonville-nek neveztek.

Egyik üzlethelyiségben, melyben Mollott Angélique kisasszony keztyűt, nyakkendőket, ennilalót és több más dolgot árult az odaváló helyőrség használatára, hangos szóváltás, sírás és kardcsörtetés hallatszott.

Székek repültek szét, egy csiszolt borosüveg eltört és Angélique kisasszony összeuszalt hajjal és könnyekkel telt szemekkel azon fáradozott, hogy egy káplárt és egy 14. dragonos-ezredbeli közlegényt válasszon el egymástól, kik éppen azon voltak, hogy a katonai pájtasságot elfelejtsék.

Egy kis káromkodás és becsmerlés után, mely a szegény kis elárusítónőnek szólt, mindketten az utcára rohantak, azzal a megjegyzéssel válva el, hogy viszontlátják egymást.

A két önkéntes, kiről itt e történet szól, — Francis Defert és Paul Meillet — jó polgári családok nagyreményű ivadékaik, anyagi és erkölcsi tekintetben a polgári életben egyenrangúak lévén, nem állott annak semmi utjában, hogy egymásnak lovagias elégtételt adjanak. De másként állott az ügy katonai felfogás szerint. Francis Defertet keresztanyja a 14-ik dragonos-ezred akkori ezredésének, Friay

de Belleuse grófnak beajánlotta, minek folytán soron kívül is előléptették, s annak köszönheti napokkal ezelőtt történt, káplárrá való kineveztetését is: neki tehát semmi esetre sem volt szabad Meillet Pállal, mint alantasával, párбайt vivni.

Mindketten a csinos elárusítónő kezét keresték, aki kacsingatott erre is, arra is, és úgy rendezte a dolgot, hogy két udvarlója össze ne találkozzék nála. Egy nap azonban megtörtént, hogy Francis valamivel később távozott, ellenben Pál előbb talált érkezni, így történt aztán a katasztrófa.

Két hűsünk kifejezhetetlen dühvel érte el a kaszárnya épületét. Bár egyikük sem érzett valami kimondhatatlan szerelmet a kis Angélique iránt, mindamelllett annyira eltöltötte őket a düh keserve, mely hangos szitkozódásban tört utat magának, hogy egész vérfürdőt kívántak, melylvel becsületükéről lemoshassák azt a foltot, mely szerintük azon esett.

Meillet Pál ugyan nem dicsekedhetett azzal, hogy tulságos jó katona, szintugy a katonai tudománvokkal sem valami jó lábon állt, aminek a «kurta vas» és «egy» megismerését is köszönhette, de bajtársaival folytatott beszélgetéseiből tudta, hogy egy alantas feljebbvalójával nem párбайozhatik. Ennek tudatában ezredésénél kihallgatásra jelentkezve, ezt komolyan megkérdezte, mit kell cselekednie, hogy hamarosan káplár lehessen.

De Friay gróf erre szörnyen elnevette magát és így szólt:

— Első sorban is, fiam, jobban ügyelj ma-

gadra, nehogy hetenkint öt napon át az egyest nyomd. Különben megígérem neked, hogy az esetben, ha hat héten keresztül büntetlen maradsz, a legelső kínálkozó alkalomkor, ha üresedés lesz, előléptettek, látván, hogy az menyire sziveden fekszik.

— Köszönöm, ezredes ur! — felelte Pál és a legszebb reményekkel eltelve hagyta el ezredésének szobáját. E perctől kezdve életének bizonyos célja lévén, mintakatonává vedlett. Két hónappal később már megtörtént az előléptetése is és ezzel kívánságának célját elérte.

A sors azonban ugy akarta, hogy Francis keresztanyja, aki 42 éves kora daczára még mindig csinos asszony volt, egy társasestélyen találkozza az ezredessel, szemrehányással illette, hogy keresztfiáról teljesen megfeledkezik. Az ezredes a fenyegető kis ujjakat ajkához emelve, csókot lehelt rájuk és gáláns bókók közepette ígéretet tett, hogy Francis a legelső alkalommal előlépteti és annak idején arra is gondja lesz, hogy a hadnagyi rangot elnyerje.

Ez az alkalom már egy és ugyanazon héten kínálkozott, midőn Pál káplár lett, kinek — amint erről értesült — megint odalett egész lelki nyugalma. Az ő nagy buzgalma, kitartása most már hiábavaló lett. A rangkülönbség csak megmaradt és a párбай újból lehetetlenné vált.

— Jó Istenem, — sóhajtott Pál, — csak nem lesz lehetetlenség, hogy engem is előléptessenek és én is őrmester lehessenek. Vagyok

kápní a kormányalakításra, de megváltozott program alapján. Mások ellenben azt hiszik, hogy *Andrássy változott program alapján nem vállalja el a megbízást.*

Kossuth Ferencz, aki hirtelen megbetegedett, szombatra lakására hívta meg tanácskozára az ellenzék vezérférfiit.

A háború.

Kuropatkin fölmentése.

Szent-Pétervár, márcz. 17. A *csár Kuropatkin tábornokot fölmentette fővezéri állásától és Linevics tábornokot nevezte ki helyébe.*

Berlin, márcz. 17. A *Berliner Tagblatt*-nak jelentik *Szent-Pétervárról*: A csár Kuropatkin tábornoknak a következő távirati parancsot küldte:

„Adja át a fővezérletet Linevics tábornoknak, kit a hadsereg ideiglenes vezérletével bízom meg.”

Hir szerint a fővezérletet *Nikolajevics Miklós* nagyherceg veszi át. *Dragomirov* és *Szukumlinov* tábornokok a háború színhelyére utaznak.

Berlin, márcz. 17. A *Lokal-Anzeiger* szerint a Kuropatkin és Gripenberg között felmerült ügyben Kuropatkin ellen döntöttek. Gripenberg valószínűleg visszatér a harcra. Gripenberg úgy nyilatkozott volna egy kihallgatás alkalmával, hogy inkább mint közkatona tér vissza és aláveti magát bármely örmesternek, mintsem olyan képtelen vezérnek, mint Kuropatkin.

Tolsztoj fia a háború mellett.

Berlin, márcz. 17. A *Lokal-Anzeiger*-nek jelentik *Szent-Pétervárról*: Tolsztoj öregebbik fia a *Novoje Vremja*-ban ezeket írja: Isten ments, most békét kötni, ez katonai és politikai szempontból is örülség

lenne. Csak most következhetik be egy újabb fázis Oroszországra; csak most kezdődhetik az igazi orosz-japán háború, mert itt az ideje, hogy Oroszország vegye kezébe az iniciatívát, amit déli Mandzsuriában nem tehetett. Az orosz hadsereg most az országhoz közeledik és szükségessé válik immár az általános mozgósítás. Mondjátok meg az orosz népnek, hogy a béke lehetetlen, szégyen volna elfogadni a békét most, annyi ezer áldozat után. Erőnket a végsőig meg kell feszítenünk s akkor meg is lesz a siker.

Az oroszországi forrongás.

Páris, márcz. 17. A *Petit Parisien*-nek jelentik, hogy a csári család nem hagyja el Czarszkoje Szelót, míg a rend teljesen helyre nem áll. Ez okból nem is vett részt a tegnapi gyászünnepélyen, melyet II. Sándor csár halála évfordulójakor évenként tartani szoktak. A Bristol szállóban felrobbant bomba az özvegy csárnénak volt szánva, ki a gyászünnepen részt akart venni és az állomástól a templomig a Morszkaja-utcán kellett volna áthaladnia.

Szent-Pétervár, márcz. 17. Minszkben 3000 ember megtámadta a zsidók lakóházait s kifosztotta és felgyújtotta azokat. A merénylők nagyobbrészt tartalékos katonák és részeges parasztok voltak.

Az Osztrák Lloyd székhelye.

Trieszt, márcz. 17. A Lloyd székhelyének Triesztből Bécsbe tervezett áthelyezése ellen a Tengerészeti Egyesület memorandumot nyújtott be, melyben támogatja a városi bizottságnak ez ügyben tett lépéseit és felszólalását. A Lloydnak Triesztből leendő elhelyezése sok kárt okozna a kereskedelmi tengerészetnek.

mar, csak hogy velem ne kelljen párbajoznia, — sőhajtott Pál.

A dolog azonban már bosszantotta és ezért elhelyezését kérelmezte, minek folytán a 11-es huszárokhoz transzferálták. Mielőtt azonban a 14-esektől elvált, levelben tudatta Francis-val, hogy előbb-utóbb rendezni szeretné vele ügyét.

Hosszabb ideig maradt a huszárságnál és mitután egy igen érdekes fejtegetést írt: „A lovaság fegyvere békében” czimvel, kapitány lett belőle.

Aznap, midőn előléptetését tudatták vele, mindjárt a kaszinóba sietett, megnézte a rang-és czimtart, melyből látta, hogy Francis még mindig kapitány és Toulonban állomásozik. Szabadságot kért, melyet azonnal meg is adtak neki, csomagolt, a vasutra sietett és helyet foglalt a Toulon felé induló expresszvonat egyik kocsijában.

Őszintén megvallva, haragja teljesen elpárolgott már, de megesküdött, hogy mihelyt lehetséges, párbajt vív ellenfelével és hogy ezt megtehesse, most egy 200 kilométeres utat tett meg expresszvonattal.

Toulonba érkezve, azt a kávéházat kereste fel, melybe a 14-es dragonyosok tisztjei jártak és a szőke kassziros kisasszonyhoz fordulva megkerdezte: mondaná meg neki Defert kapitány lakását.

— Defert ur? — szólt mosolyogva a szőke angyal. — A Capital-téren lakik, de már nem kapitány.

— Hogyan? Micsoda — nem volna kapitány.

— Nem, uram! Tegnap nevezték ki alezredesnek.

Hamis följelentés.

Csongrád, márcz. 17. A nemrég elhunyt *Sárosy Máttyás* földbirtokos holttestét a vizsgálóbíró jelenlétében exhumálták, mert följelentés történt, hogy *Sárosy* a gazdasszonya, *Palásthy Mária* megmérgezte. A boncolásnál *méregnek nyomát sem találták*. Azt hiszik, hogy *Palásthy Mária* ellen bosszúból tették a följelentést.

Aozetilén-robbanás.

Toulon, márcz. 17. A város közelében nagy acetilén-robbanás történt. *A háztulajdonos és neje szörnyethaltak és tíz ember életveszélyesen megsebesült*. Két egymás mellett levő ház porráégett.

KÜLÖNFÉLE.

— **Személyi hírek.** *Karagyorgyevics Sándor* herceg, *Péter* szerb király ifjabbik fia, tegnap este több tagból álló kíséretével Olaszországból ide érkezett és *D'Avala gróf* néven a Deák-szállóba szállt. A herceg a ma reggeli gyorvonattal elutazott Belgrádba. — *Horsztsky* tábornok, zárai katonai parancsnok, ma a *Dalmat* yachton Zárából családjával együtt ide érkezett.

— **A városi hivatalok adminisztrációja.** A városi hivatalnokok és szolgák részére új szolgálati szabálytervezet van készülőben, amelyből közöljük a következőket:

A városi hatóságnál négy protokollum vezetendő.

A rendőrség vezetője és feje a közrendészeti előadó. Helyettese a főrendőrbiztos. A rendőrség kötelességei a városi statutumban és az idevágó törvényekben vannak előírva.

A közegészségügyi osztály élén a városi főorvos áll, kinek működési köre az 1876. évi XIV. t.-cz.-ben van meghatározva. Alarendeltjei a rendőrorvos, a községi orvosok, a városi állatorvos, a községi szülésznők és az egészségügyi személyzet. Felügyel a kórházakra,

Meillet csunyán káromkodva, anélkül hogy a kassziros hölgynek köszönt volna, reggeli nélkül, visszasietett a vasutra, hogy állomáshelyére visszatérjen.

E naptól kezdve teljesen katonai tanulmányainak szentelte magát, az időre bizva, hogy haragját vagy teljesen felejtse el vele, vagy a véletlen vessen véget ennek az ügynek.

Az évek multak; az 1870—71-iki háború után egy szép napon úgy Defert, mint Meillet ezredesek lettek.

A véletlen úgy akarta, hogy egy nap a két ezredes a hadügyminiszterium lépcsőjén találkozzék. Köszöntek, anélkül, hogy felismerték volna egymást, azután egymásra nézve így szóltak:

— Bocsánat, ezredes...

— Bocsánat, ezredes, úgy hiszem...

— Meillet!

— Defert!

Azután megölelve egymást, reggelizni mentek. A párbajról természetesen nem esett szó. A desszertnél Francis kérdezi Páltól:

— Emlékszel a kis Angeliqre-re?

— Alig hiszem, hogy még valami nagyon fiatal volna, — válaszolta Pál, arcát eltorzítva.

— Sebaj, — mondá Defert, — meglátogathatnád egyszer Pontyvíben és valami csinos ajándékkal is meglephetnéd.

— Már miért?

— Hát nélküle ma amugy se volnál ezredes.

— Igazad lehet, — válaszolta Pál, — és ezért ígyunk az ő egészségére. Éljen a kis Angeliqre!

a gyógszertárakra, a temetőkre, a mentőállomásokra és általában minden városi közegészségügyi intézményre.

Az ügyiratok elintézésére vonatkozólag a következő szabálytervezetet dolgozták ki:

Az ügyiratokat a beérkezés sorrendje szerint kell elintézni.

Sürgősen (extra ordinem) elintézendők:

1. A törvény vagy a városi statutum rendelkezése szerint sürgős jellegű ügyek.

2. Az oly ügyiratok, melyeknek felzetére a polgármester vagy a városi hivatalok vezetője a »sürgős« szót jegyzi.

3. Az oly ügyiratok vagy beadványok, melyeket az előadó tartalmuknál fogva sürgősnek vélelmez, vagy amelyeknek megokolt sürgős elintézését a fél kéri.

A fogalmazványnak tisztának és világosnak kell lennie, hogy lemosolása a kiadó hivatalban akadály nélkül eszközölhető legyen.

Ha az elintézés körül kételyek merülnek fel, a polgármesternek vagy az ügyvezető igazgatónak joga van az előadót felvilágosítást kérni; esetleg az ilyen ügyek a hatósági ülésben tárgyalandók.

Hatósági ülés minden héten egyszer, sürgős és fontos ügyekre nézve bármikor összehívandó.

A hivatalnokok kivétel nélkül kötelesek a rendes menetű ügyeket *beérkezés után nyolcz nap alatt elintézni*. Erdemleges ügyek, amelyek azonban nem tartoznak gyűlés elé, 15 nap alatt, gyűlésben tárgyalandó ügyek pedig 30 napon belül intézendők el. Az előadó minden késedelmet megokolni tartozik szóval vagy írásban a polgármesternek.

A haditengerészet köréből. A haditengerészet rendeleti közlönyének jelentése szerint rasburgi *Arbesser Czézár*, *Trevani Károly* és *Schlossarek Henrik* sorhajóhadnagyokat tengerészeti helyi alkalmazásba és *Müller Emil* tartalékos sorhajóhadnagyot szolgálaton kívüli résznyba helyezték. *Nyegovan Miksa* fregattkapitányt a *Schwarzenberg* iskolahajó parancsnokává nevezték ki. *Kailer Károly* korvettkapitányt a hadügyminisztérium tengerészeti osztályába és *Bublay Ferdinánd* fregattkapitányt a pórái kikötői tengerügyi hivatalhoz rendelték.

A Fiumei Alpesi Klub tornaosztálya. A *Fiumei Alpesi Klub XXI.* közgyűlésen nevezetes intézményt létesített. Saját körében *tornaosztályt* alapított, melybe a tagokon kívül ezek fiai is beléphetnek. A tornaosztályt külön alapszabályok szerint egy öt tagú bizottság fogja vezetni, mely az igazgatóságnak felelős és három havonként az osztály működéséről és vagyonállapotáról jelentést tenni tartozik. A tornaosztályba való belépés külön tagsági díjjal jár.

Kirándulás Pólába. A Magyarhorvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság vasárnap, e hó 19-én teszi meg a rendes kirándulást Fiuméból és Abbaziából Pólába és vissza. A nevezett társaság értesíti a közönséget, hogy vasárnapról kezdve további intézkedésig e kirándulásokat a gyors és kényelmes *Hungária* gőzös fogja végezni. A hajó Fiuméból reggel 7 óra 45 perczkor és Pólából délután 4 órakor indul. A kirándulás a szerdai gyorsjárat menetrendje és menetárai szerint történik.

Kártérítés egy elsüllyedt magyar hajóért. A galaczi főlebbviteli bíróság 419.056 franknyi kártérítés fizetésére ítélte a román közmunkügyi minisztériumot a *Ferenc József* nevű magyar gőzös elsüllyedése miatt, amelynek a *Radungu* román hajó volt az okozója. A kártérítési összeg a magyar folyamhajózási társaságot és a bécsi *Providentia*-társaságot illeti. A román minisztérium semmiségi panaszt jelentett be, amelynek tárgyalását május 22-ére tűzték ki.

Hajótűz. *Bostonból* táviratozzák: A Kalkuttából érkezett *Wildenfels* német gőzhajón tűz ütött ki s a hajó rakományának nagyrésze elégett.

Az asztalosmunkások segélyegyesületének évi közgyűlése e hó 19-én, vasárnap délután 2 órakor lesz. A közgyűlés napirendje: 1. Elnöki bejelentések. 2. Évi számadás. 3. Esetleges indítványok. 4. Az igazgatóság választása.

Vihar az angol partokon. Londonból jelentik: A heves viharok, amelyek a brit szigeteken tombolnak, tegnap éjjel megzavarták a táviróközlekedést. Sok hajó horgonyt vetett. A királyné, aki liszaboni útjában tegnap Portsmouthba érkezett, kénytelen volt ottmaradni, mert a vihar megakadályozta utja folytatását.

A sütőmunkások ügye. Az iparhatóságnál tegnap tárgyalták a sütőmunkások memorandumát. A tárgyalást *Loibelsberger Ferencz* rendőrségi tisztviselő vezette. A tárgyalásra megjelentek a helybeli pékmesterek küldöttjei. A rendőrtisztviselő ama kérdésére, van-e határozott megbízásuk a tárgyaláson esetleg megállapítandó egyezmény elfogadására, a jelenvolt pékmesterek tagadólág feleltek, mert köztük a fontos kérdésemben eddig még konkrét megállapodás nem jött létre. Némelyek hajlandók ugyanis a munkaidőt leszállítani és esetleg a munkabért tíz százalékkal felemelni, mások ellenben fenntartják maguknak azt a jogot, hogy munkásaikkal maguk egyezkedhessenek és illetményeiket képességük és munkásságuk arányában állapítsák meg. Az iparhatóság tehát a tárgyalást azzal a kikötéssel függesztette fel, hogy a pékmesterek e hó 18-áig konkrét választ adjanak. Ez az a határidő, amelyet a sütőmunkások további állásfoglalásukat illetőleg kifizettek. Ennélfogva a pékmesterek a mai napon közös értekezletet tartanak, melyben álláspontjukat formulálni fogják.

Késelés. *Sichich Jakab* napszámos egy kocsimában mulatott a Via del Duómóban s ott egy ismeretlen emberrel szóváltásba keveredett, miközben az ismeretlen hirtelen egy zsebkést rántott elő, *Sichichet* a fején megsebesítette és azután elmenekült. *Zigon* rendőr utána szaladt s a *Vicolo S. Vitóban* utólért. A menekülő utközben a kést elhajtotta. A rendőrállomáson, ahová bekísérték, *Carmelich* Ferencznek vallotta magát. A sebesült *Sichichet* a mentőállomáson kellő ápolásban részesítették, a késelő állítólagos *Carmelich* pedig a rendőrség börtönében várja büntetését.

Baleset egy hajón. A Magyarhorvát tengerhajózási társaság *Sava* nevű hajóján, amely kikötőnkben horgonyoz, ma délután *Iskra* János 18 éves munkás nyolcz méter magasból lezuhant s fején és mellén súlyos sérüléseket szenvedett. Haldokolva szállították a városi kórházba.

KÖZGAZDASÁG.

A torpedógyár átalakulása részvénytársasággá. Beavatott forrásból nyert értesülés szerint a helybeli *Whitehead és Társa*-féle torpedógyár *részvénytársasággá* alakul át, több millió korona alaptőkével. A gyár most bőségesen el van látva megbízással különböző hatalmak részéről és ez idő szerint hétszáz munkást foglalkoztat. Ugy hallatszik, hogy esetleg a gyárat ki fogják bővíteni és egy *hajógyárat* is építenek hozzá.

E terv megvalósulása mindenestre örvedetes volna, mert egy ilyen kétségtelenül nagy szabású vállalat ipari szempontból nagyban emelné városunkat és több ezer munkásnak adna kenyeret.

Új cserzőanyag-gyár Fiumében. Az új német kereskedelmi szerződésben a tömbös kvebrahó-fa, illetve elaprózott kvebrahó-fa vámtételeit 0.20 koronában, illetve 1.20 koronában állapították meg, a kvebrahó-fakivonat vámtétele pedig 4.25 korona, illetve 7.50 korona, holott eddig szerződésszerűen 3.57 koronában volt megállapítva. Az elaprózott

kvebrahó-fa és kvebrahó-fakivonat behozatalának vámmegdrágítása, ugy látszik, gyarak alapítását idézte elő, amelyek a nyersanyagot Ausztriában és Magyarországon tovább fogják feldolgozni. Ugy halljuk, hogy *Aussigban* és *Fiumében* akarnak ilyen gyárat alapítani. Az aussigi gyár a kvebrahó-fát Hamburgon át szállítaná, a *fiumei* pedig közvetlenül a tengeren át, *Argentínából* hozatná. A *fiumei* tervvel összekötésbe hozzák az *Adria*-brazil-utakat a *Laplata*-terület felé. Kvebrahó-fabehozatalunk az utolsó évben 135.886 mm.-t tett ki, az 1903. évi 112.364 métermázsával szemben. A kvebrahó-fa feldolgozása, elaprózása eddig főképpen a *Kaltenbrunner Farb- und Gerbstofffabrik*-ban, valamint a Prága melletti roztkói *Oesinger H. és M.* czég gyárában történt. A német verseny azonban megnehezítette a gyarak eme munkáját, mert a magas belföldi kártelárok folytán legalacsonyabb kiviteli árakat szabhatott.

A Kereskedők és iparosok egyesületének közgyűlését, amely e hó 12-én a megjelent tagok elégtelen száma miatt nem volt megtartható, másodizben — a már közölt napirenddel — e hó 19-ére, vasárnapra, délután fél három órára hívták össze. Az alapszabályok 28. §-a értelmében e közgyűlés a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz.

Az Union vegyipari részvénytársaság gyárvásárlása. A helybeli *Union* vegyipari részvénytársaság márczius 25-én tartandó közgyűlésének tárgysorozatában a *trzyńieci* (Osztrák-Szilézia) és a *vic-gorkai* (Galicia) gyáraknak megvásárlása is szerepel. Az *Union* összes részvényei a konstanci *Holzverkohlungs-Industrie Aktien-Gesellschaft* társzágában vannak, mely utóbbi társaság a kaszszeli *Trebertrocknungs-Gesellschaft* csődtömegéből származott és érdekelve van benne az Osztrák Hitelintézet is. A két megvásárlandó gyár tulajdonképpen már most is a konstanci társaságé, azonban csak kommanditált társaságok módjára igazgatták. E gyarak már most formailag is teljesen a faszenesítő tröszt birtozába mennek át.

Idegenforgalom Fiumében.

Ma érkezett idegenek:

Deák szálloda. Rihmer Ada Pécs. — Stefanits István, Vavrik Antal, Puky Gyula dr., Grosser Altréd Budapest. — Bochmer Tivadar Brünn. — Kreplin N. Kiel. — Wiesenbergi Klein báró Wiesenberg. — D'Avala gróf, Voinovich Lajos Belgrád.

Lloyd szálloda. Thalmayer Gyula Schwind. — Epstein Rudolf Köln. — Goldstein Károly, Hermány. — Brizzi József, Plisch Ödön Bécs. — Hadonszky Ferencz Rabathin. — Graz Rikárd, Harach József, Fischer Anna, Vanderka Ferencz Zágráb. — Faragó Lajos Kaposvár.

De la Ville szálloda. Schreiber Mária Bród. — Holländer Gyula Budapest. — Achem Miksa, Waka Hugó Laibach. — Horwarch Caine, Machchen H. London. — Körner M. Bécs. — Trepeinsky Margit Sátoralja-Ujhely. — Beszterczey István Szabadka. — Hess F. Stettin. — Pataky Budapest.

Hungária szálloda. Weisz Sámuel Nagyvárad. — Malovics Sabác. — Land Béla Budapest. — Böhm Ödön Zombor. — Fugmüller Frigyes Mödling. — Schreiber V. Cannes.

Quarnero szálloda. Ferbus Ottó, Tor Gábor, Brüll N., Anisitz Géza, Pfeleger N., Berger József Bécs. — Neumann Armin, Ge.ó Jánosné, Grünfeld, Schwarz, Wanilwat, Löwy Ádám, Deutsch Lipót Budapest. — Rukavina, Busljeta Zengg. — Singer Mihály, Löwy Adolf Pápa. — Szinicz J. Warnsdorf.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

De la Ville szálloda Fiume.

Március 16-ától bezárólag márcz. 31-éig
rendkívül szenzációs nemzetközi
VARIETÉ

művész-speczialitások, bohózat- és operett-
előadások.

Művészeti igazgató **Zitter J. Oszkár.**

A kontinens legjobb varieté-helyiségeiből szer-
szódtetett 16 elsőrendű nemzetközi artista;
többek között

a jelenkor legnagyobb vonzerői:

REGNIS PRIGYES

hegedű-humorista a berlini Apollo-színházból.

PLEURETTE FLÓRA

modern előadó szubrett a bécsi Ronacherből;

MAURICE K.

jellemkómikus.

OSILLAGH MARISKA

nemzetközi dal- és keringő-énekesnő.

SINGER KÁROLY

szalón humorista.

DUSI ANGELA

magyar szubret.

SANTALY LUCIA

excentrique.

IVANOFF LENKE

szonette.

BERTIER OLGA

francia-olasz énekesnő.

Pont 11 órakor

KORHELYBÁL

kacagató varieté bohózat egy felvonásban.

Március hó 21-én először:

Az eladott mennyasszony

nagy kiállítású operette egy felvonásban.

Továbbá az egész szerződött nagyszerű
művész-csapat fellépte.

A legkényesebb igényeknek megfelelő szenzá-
ciós, de egyben szolid családi műsor.

Kezdeté este 8 órakor.

Minden egyéb a nagy hirdeményekből látható.

Hivatalnok

ki a magyar nyelvet tökéletesen és az
olaszt jól bírja, alkalmazást talál helyben
100—120 kor. havi fizetéssel. Ajánlatok
„Megbízható” jelleggel a kiadóhivatalhoz
czimzendők.

Nemzetközi Varieté HOTEL SUSAK

Ma és mindennap
Szeczessziós Orfeum

magasabb színvonalu családi műsorral.

Matras Jaulus, Blumau, Steinau, Ferari
a legeredetibb komikus-negyed.

Steinau Antal, kitünő kómikus és mimikus.

Blumau Károly, kacagató ének kómikus.

Schmidt Betti, tiroli énekesnő.

Ferraris, kitünő olasz opera-kettős.

Mary Walter, előadó szubret.

Jaulus Matras.

Seurs be Pronays

nemzetközi énekespár.

The 2 Simpsons

amerikai négerkettős.

Nina Doré, nemzetközi énekesnő

Számos látogatást kérnek

A. Muley

vendégfős.

Blumau és Steinau

igazgatók.

Legjobb
szépitőszér!
Hölgyek
résére
nélkülözhe-
tetlen!

A női szépség

elérésére, tökéletesi-
tésére és fentar-
tására

legkitünőbb és legbizto-
sabb a vegytiszta, sem
higanyt, sem ólmot nem
tartalmazó, teljesen
ártalmatlan, minden
gyógyszertárban,
drogériában és
illatszerkeres-
kedésben
kapható

Ezen
világhírű
arckenőcs
eltávolít
széplőt, máj-
foltot, patta-
nást, miteszert
és más minden
bőrbajt, sőt rán-
czokat, himlő-
helyeket is, az ar-
czot fehérré, simává
és üdévé varázsolja.

Ára: kis tegely 1 k., nagy
2 k., **Margit kégyör**
(3-fele színben) 1.20 k., **Margit
szappan** 70 fill., **Margit
fogpép (Zahnpaste)** 1 kor.,
Margit arccsai 1 kor.

Postán utánvétellel vagy a pénz elő-
zetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, Arad.

Főraktár Fiumében: Babic Hinko, Catti
György, Ernest Benco drog., Prodám
János, Jechel Ferencz, Pibernik E.
drog., Pavacic Fratelli drog., Mizzan
A. gyógyszerárakban.

Csodás,
gyors és
biztos hatású.
Törv. védve.
Óvakodjunk
utánzatoktól!

HIRSCH JAKAB

Alapított 1831.
Polgári- és egyenruha-szabó
BUDAPEST és TURN-SEVERIN
V., Dorottya-utca II. l. em. Romania.

Az I. es. k. szab. Dunagőzhajózási társaság
A magyar folyam- és tengerhajózási r. t.
A magyar királyi Államvasutak és a
Román államvasutak egyenruha szállítója,
Meghívás esetén megrendelés, mérték- és
próba-vétel végett megbízottját a cég
saját költségén Fiuméba küldi.

„Gyógyszertár alla Salute“

Dr. A. Mizzan

— Erzsébet téren az Adria palotával szemben. —

„Petrosol“ hajviz biztos hatású. — El-
tünteti a fejkorpát, puhítja a haját és erő-
síti a hajgyökereket, megakadályozza a haj-
hullást és az őszülést.

Egy üveg ára 2 kor.

„Fenyőerdő illat“. Ezen illatnak széjjel fű-
vasa által a légszervekre oly kellemes és jó
hatású fenyő illatot nyerjük. — Desinficiálja
és ozondüssá teszi a levegőt. *Nélkülözhetlen
minden háznál*, különösen beteg- és gyer-
mekszobákban.

Egy üveg ára 1 kor. 80 fill.

A székelyföldi ásványvizek páratlanja.

„Répáti“

a legjelesebb egyénes gyógyasa-
ványviz, mely kiválóan szerencsés
vegyi összetétel, rendkívül dus, fő-
leg kötött szensav tartalma és kellemes íze folytán
ritkítja páráját a kontinensen.

Élsőrangú gyógyital emésztési és vizeleti nehezsé-
geknel, vese és gyomorbél
bajokban, gyuladós hólyag és kőszvényes bántal-
mak és a belszerkezett minden betegsége ellen.

A „Répáti ásványvizet“ minden szél-
tudatos, elfogulatlan ivónak rendes használatra lelki-
ismerettel ajánlhatjuk.

A „Répáti-viz“ főraktára

Fiumében

Braun Bernát és Társa czégnél, Via Stefano 1.
Telefon 528.

KICSINYBEN KAPHATÓ:

Angelini G. Fiumara, Consorzio Cooperativo di Consumo,
Via Andrassy. — Gregori Carlo Piazza delle Erbe.

HIRDETESEK
felvételnek a kiadóhivatalban.

Minden család pénzt takarít!!!

Nemzetközi keresk. ügynökség
Budapest, Kerepesi-ut 65. szám, 1. em.

Remek 6 szem. kávé- készlet minden szín- ben csak 95 kr. f. 1.40 f. 1.90	Finom ajour 6 szem- kávé készlet minden szinben csak f. 2.20 f. 2.90 f. 3.45	30 rőfös vég jó ma- nőségű chiffon csak f. 4.65	30 rőfös vég irlandi vászon csak f. 4.95	30 rőfös vég Gyöngy vászon csak f. 5.45	Remek 6 szem. vászon Damaszt Garnitura csak f. 2.10 f. 2.90 f. 3.40 f. 3.90	Szép mintázott vászon törülköző 6 drb. csak f. 1.25 f. 1.72 f. 1.90 f. 2.10
30 rőfös vég esodavászon csak f. 3.65	30 rőfös vég bőrvá- szon csak f. 4.15	30 rőfös vég jó ma- nőségű chiffon csak f. 4.65	30 rőfös vég irlandi vászon csak f. 4.95	30 rőfös vég Gyöngy vászon csak f. 5.45	30 rőfös vég rum- burgi vászon csak 5.60	30 rőfös vég l-ma rumburgi vászon csak f. 6.40
50 rőfös vég bőr vászon csak 8.25	50 rőfös vég irlandi vászon f. 9.45	50 rőfös vég rum- burgi vászon csak f. 10.40	30 rőfös vég R. Chiffon csak f. 5.40	30 rőfös vég R. R. Chiffon csak f. 6.85	30 rőfös vég fehér csikos csinvat ágyhu- zatra csak f. 6.35	30 rőfös vég virágos fehér csinvat ágyhuzatra csak f. 7.40
30 rőfös vég csikos Kanavász csak f. 3.25	30 rőfös vég csikos és koczkás l-ma ka- navász csak f. 4.55	30 rőfös vég finom kanavász csak f. 5.10	35 rőfös vég kanavász különleges- ség csak f. 6.40	Remek női ing vá- szonból, kézi himzés- sel csak 85 kr. f. 1.15 f. 1.55	Remek női Chiffon ing schweizi himzéssel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74	Remek női háló Corseta nagy valasz- tékban csak 98 kr. f. 1.25 f. 1.66
Remek női chiffon nadrág csak kr. f. 1.18 f. 1.45	Remek Chiffon alsó szoknyák himzéssel csak f. 1.35 f. 1.75 f. 2.25	Remek Cloth és posztó alsó szoknyák csak f. 1.65 f. 2.15 f. 2.22	Remek selyem Cloth paplan minden szín- ben csak f. 8.95	Remek Cashmir paplan minden szín- ben csak f. 3.55	Varrás nélküli vászon lepedő 2 mtr hosszú és 1 1/2 mtr széles csak 92 kr.	Varrás nélküli remek vászon epedő 2 mtr hosszu 1 1/2 mtr sze- les csak f. 1.05

Nyomatott az „Umo“ könyvnyomdában Fiume, (Adria-palota, Riva Szápary).